

Koncessioner och kommunikation
Tillståndsärenden

2016-09-22

Dnr 2016/274

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Redogörelse för genomförda samråd enligt 6 kap miljöbalken angående ändringar av koncessioner för 130, 220 och 400 kV-ledning i Midskog i Östersund och Ragunda kommun.

Koncessioner och kommunikation

2016-09-22

Dnr 2016/274

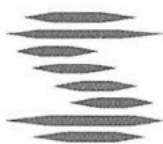
SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Redogörelse för genomförda samråd enligt 6 kap miljöbalken angående ändringar av koncessioner för 130, 220 och 400 kV-ledning i Midskog i Östersund och Ragunda kommun.

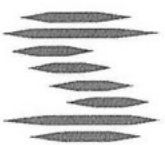
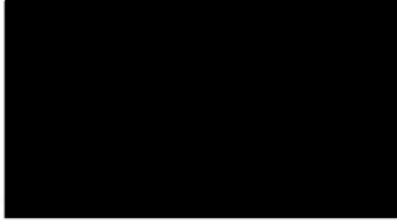
Affärsverket Svenska kraftnäts stamnätsstation i Midskog närmar sig sin tekniska livslängd och behöver därför förnyas för att klara framtidens krav på person- och driftsäkerhet och för att kunna ta emot ny vindkraft som planeras i området. Ändringarna av koncessioner syftar till att möjliggöra inkoppling av ledningarna i den nya stamnätsstationen som ska byggas i Midskog.

För att bygga eller använda elektriska starkströmsledningar i Sverige krävs enligt ellagen (1997:857) tillstånd, nätkoncession för linje. Enligt 6 kap 4 § miljöbalken ska alla som avser att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som kräver tillstånd enligt miljöbalken tidigt samråda med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten, kommuner, fastighetsägare och övriga som kan anses vara berörda av aktuell ledning. Denna samrådsredogörelse syftar till att beskriva samrådets genomförande, sammanfatta inkomna synpunkter, samt bemöta dessa.

Beslut om denna redogörelse har fattats av avdelningschefen [REDACTED] efter föredragning av [REDACTED] Enhetschefen tf cKT [REDACTED] projektledare [REDACTED] projektledare [REDACTED] samt tillståndsansvarig Jämkraft [REDACTED] har deltagit i ärendets slutliga handläggning.

Sundbyberg, dag som ovan

Innehåll

1	Samrådets genomförande.....	5
1.1	<i>Utredningsområde och alternativ.....</i>	<i>5</i>
2	Inkomna synpunkter	5
2.1	<i>Länsstyrelse och kommuner .....</i>	<i>6</i>
2.2	<i>Övriga myndigheter, intresseföreningar och sektorsintressenter .....</i>	<i>8</i>
2.3	<i>Berörda fastighetsägare och allmänhet .....</i>	<i>10</i>
	Bilageförteckning.....	11

1 Samrådets genomförande

Enligt 6 kap 4 § miljöbalken ska alla som avser att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som kräver tillstånd enligt miljöbalken tidigt samråda med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten, kommuner, fastighetsägare och enskilda som kan anses bli särskilt berörda.

Samrådet ska avse den planerade verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning och dess förutsedda miljöpåverkan, samt miljökonsekvensbeskrivningens innehåll.

Samråd har genomförts med berörda länsstyrelser, kommuner, övriga statliga myndigheter, intresseföreningar, företag och fastighetsägare.

I februari - juni 2016 genomförde Svenska kraftnät och Jämtkraft Elnät tidiga informationsmöten med länsstyrelsen och berörda kommuner samt med de fyra berörda samebyarna Ohredahke, Raedtievaerie, Jijnjevaerie och Jovnevaerie. Mötena syftade till att informera om projektets syfte, samt bakgrunden till de alternativa lokaliseringarna som tagits fram och att inhämta råd inför fortsatt handläggning.

1.1 Utredningsområde och alternativ

Ändringarna av befintliga ledningar sker inom ett begränsat geografiskt område kring station Midskog och ledningarnas sträckning styrs av var de kan kopplas in i den nya stationen. Placeringen av stationen har utvärderats i en teknisk förstudie, där det valda alternativet i en samlad bedömning av de olika berörda intressena bedömdes ge upphov till minst påverkan och var det enda alternativet som uppfyllde både de tekniska och arbetsmiljömässiga kraven. Tänkbara sträckningar för ledningarna har studerats utifrån ett tekniskt perspektiv och det är dessa som Svenska kraftnät tillsammans med Jämtkraft nu samråder om.

2 Inkomna synpunkter

I detta avsnitt redovisas inkomna synpunkter i samrådet. Yttrandena bemöts löpande i texten i direkt anslutning till respektive yttrande. Vissa frågeställningar som återkommer i flera yttranden bemöts istället i ett samlat svar i kapitel 3.

2.1 Länsstyrelse och kommuner

Inga synpunkter har inkommit från Ragunda eller Östersund kommun. Samråd har hållits, protokoll från dessa återfinns i bilaga 7.

Dnr 407-3014-16 Länsstyrelsen i Jämtlands län

Länsstyrelsen framhåller att följande frågor särskilt bör beaktas samt tas upp och beskrivas i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen:

Samråd med berörda samebyar bör initieras i ett tidigt skede i syfte att belysa projektets konsekvenser och minimera eventuella risker för negativ påverkan på rennärningen.

Miljö kvalitetsnormen för vatten får inte försämrats av åtgärderna som är kopplade till projektet.

Om ledningar dras i anslutning till eventuella vattendrag ska möjligheter för fiskvandring i vattendragen beaktas.

Gravfältet *RAÄ Stugun 201:1* som beskrivs i remisshandlingarna utgörs av platsen för gravfältet Domsäteshällan vilket grävdes ut och togs bort i samband med anläggandet av vattenkraftverket vid Midskog. Gravfältet utgör inte längre något antikvariskt hinder.

Inne på nuvarande kraftverksområde finns en husgrund, registrerad i skog och historia registret, SoH3034382. Denna påverkas inte av de aktuella arbetena.

Vad gäller fångstgropssystemen i närheten så har från början Sännsjön via Mörttjärnen och Midskog bundits samman med *fångstgropssystemen RAÄ Lit 116:1, 117:1 m.fl* ända upp till Långselet i norr. Söder om Midskog utgörs resterna av detta långa system av fångstgropssystemet *RAÄ Lit 158:1* samt de enstaka fångstgroparna *RAÄ Lit 191:1-2*. De senare belägna i dagens kraftledningsgata.

Eftersom sträckningen av det ursprungliga fångstgropssystemet sträcker sig rätt genom det tänkta exploateringsområdet finns det därmed stor risk/möjlighet att ytterligare idag okända fångstgropar finns i området och eftersom det dessutom finns stor risk/möjlighet för att till fångstgroparna kopplade boplatser kan finns i exploateringsområdet ska en arkeologisk utredning genomföras.

Den arkeologiska utredningen ska genomföras innan någon byggnation kan startas

Det finns indikationer på att det kan finnas minst två skyddade arter, guckusko (*Cypripedium calceolus*) och smällvedel (*Astragalus penduliflorus*) söder om den befintliga kraftstationen. Dessa två arter har ett starkt skydd enligt artskyddsförordningen och smällvedel är också starkt hotad. En inventering måste göras för att undersöka om skyddsvärda arter påverkas av arbetet.

En utredning bör göras om ny ledningsdragningsdragning kan genomföras utan att påverka nyckelbiotopen Svarthögen. Om inte bör det redovisas vilken extra hänsyn som ska tas, såsom exempelvis att lämna högstubbar och död ved. Vidare sträckning av den nya ledningsdragningsdragningen samt andra eventuella ändringar i ledningsdragningsdragning bör också redovisas.

Med avseende på översvämningensrisker är det positivt att det befintliga ställverket vid Midskog flyttas längre bort från vatten. Den planerade flytten kommer med all säkerhet inte att påverkas av höga flöden, varken vid ett 100-års flöde eller vid ett värsta scenario med högsta tänkbara flöde och dammhaverier i alla uppströmsliggande dammar.

Jämtkrafts och Svenska kraftnäts kommentarer:

Berörda samebyar har kontaktats och samråd har hållits. Vi har gemensamt kommit fram till hur arbetena ska genomföras. Fortsatt dialog med samebyarna kommer att hållas under byggperioderna för att vid behov detaljstyra vissa arbeten och därmed i största möjliga utsträckning förhindra negativ påverkan på rennäringsringen. Eftersom området sedan tidigare är kraftigt påverkat av befintliga ledningar och station bedöms påverkan inte öka i och med den nya stationen. Endast viss begränsad påverkan under byggnationen.

Miljö kvalitetsnormen för vatten bedöms inte försämrats av de åtgärder som är kopplade till projektet. Den kommande miljökonsekvensbeskrivningen kommer att innehålla förslag på åtgärder för att förhindra negativ påverkan på bland annat vatten.

Fiskvandring i vattendrag kommer inte att påverkas av ledningsdragningsdragningarna.

En arkeologisk inventering, samt en naturvärdesinventering har genomförts i fält.

Det förslag på ändring som avser beviljad koncession som berör Svarthögen innebär att ledningen passerar genom ett mindre område av nyckelbiotopen än den gör enligt sitt nuvarande tillstånd vilket bedöms som positivt.

I Svenska kraftnäts förstudie för placering av stamnätsstation har en bedömning av översvämningsrisker genomförts. Riskerna bedöms som lägre i och med den nya stationsplaceringen.

2.2 Övriga myndigheter, intresseföreningar och sektorsintressenter

Följande myndigheter och organisationer har meddelat att de avstår från att yttra sig: Jordbruksverket, Folkhälsomyndigheten, Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) och Kemikalieinspektionen.

Följande myndigheter och organisationer har inte haft några synpunkter eller något att erinra: Bergsstaten, Fortifikationsverket, Swedavia Airports, Trafikverket, Skanova, Forsvarsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Sveriges geologiska undersökning (SGU) och Luftfartsverket.

Dnr 2016-274 Jägareförbundet Mitt Norrland (daterat 2016-05-11)

Jägareförbundet Mitt Norrland har i sitt yttrande påpekat att val av lokaliseringsplats för ny stamnätsstation och ledningar bör föregås av en inventering av spelplatser för tjäder och orre eftersom kraftledningar kan utgöra en reell dödsfara för individer av bägge arter.

Vidare framför Jägareförbundet Mitt Norrland att kraftledningsgator kan ha positiv effekt för klövvilt. Detta eftersom kraftledningsgatorna har andra förhållanden i jämförelse med omgivningarna på grund av exempelvis ökad solinstrålning som gör att ledningsgatorna ofta håller växtlighet som gynnar klövviltet.

Jägareförbundet Mitt Norrland framför i sitt yttrande att berörda markägare/jakträttsinnehavare bör erbjudas skötsel och röjning av aktuella kraftledningsgator.

Svenska kraftnäts kommentarer:

Den nya stamnätsstationen har lokaliserats på ett sådant sätt att omdragningar av redan befintliga ledningar har minimerats och kommer inte medföra några ytterligare tillkommande ledningar i området. Bedömningen är därför att risker för fågelindivider i området kommer att vara desamma som i nuläget, även efter flytten av stamnätsstat-

ionen. I kommande miljökonsekvensbeskrivning kommer påverkan på skogsfågel och eventuella skyddsåtgärder att beskrivas närmare.

Dnr: 2016-4379 Energimyndigheten

Energimyndigheten har i sitt yttrande ställt sig positiv till en väl utbyggd infrastruktur för att underlätta utbyggnaden av förnybar energi. Energimyndigheten konstaterar vidare att föreslagna ombyggnationer inte bör ha någon negativ påverkan avseende markanvändningen i områden utpekade som riksintresse för vindbruk.

Svenska kraftnäts kommentarer:

Svenska kraftnät noterar detta.

Dnr SSM206-2043 Strålsäkerhetsmyndigheten

Strålsäkerhetsmyndigheten har i sitt yttrande framfört att de ser positivt på att Svenska kraftnät bibehåller avståndet mellan närmaste bostadshus och kraftledning vid ombyggnationen.

Vidare påpekar Strålsäkerhetsmyndigheten att elektromagnetiska strålmiljön kan påverkas kring kraftledningar och transformatorstationer och hänvisar Svenska kraftnät att i det fortsatta arbetet tillämpa den försiktighetsstrategi som förespråkas av Strålsäkerhetsmyndigheten. Försiktighetsstrategin syftar till att vid planering och byggnation vidta försiktighetsåtgärder för att begränsa exponering av magnetfältnivåer för barn, se Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande i Bilaga 6 för där försiktighetsstrategin återges i sin helhet.

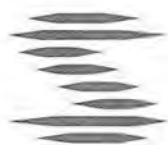
Svenska kraftnäts kommentarer:

Svenska kraftnät tillämpar magnetfältpolicyn.

Dnr NS2 Post- och telestyrelsen (PTS)

Post- och telestyrelsen hänvisar i sitt yttrande till de operatörer och ledningsägare som blir berörda inom aktuellt område att besvara remissen. PTS hänvisar till att kontakta Telia Sonera, Skanova, Tele2, Telenor, Tre, NET 1 samt Teracom. Även kommunen bör ha en förteckning över vilka ledningsägare som blir berörda.

Svenska kraftnäts kommentarer:

Svenska kraftnät noterar detta och kontakt kommer att tas med berörda operatörer i samband med ansökan om drifttillstånd till elsäkerhetsverket och inför steg – och beröringsmätningar, kommer berörda nätägare att kontaktas.

Dnr 5.3.2-1604-0269 Sveriges geologiska institut (SGI)

SGI framför i sitt yttrande att det saknas en beskrivning av markförhållanden och byggbarhet i samrådsunderlaget. SGI förutsätter att geotekniska utredningar kommer att utföras inför lokalisering och utformning av fundament samt schakt- och fyllningsarbeten. Vidare framför SGI att exempelvis borttagning av vegetation i ledningsgata, i eller ovanför brant sluttande terräng, kan påverka områdets stabilitet och att dessa moment bör riskbedömas av geotekniker.

SGI framhåller vidare att hänsyn bör tas vid markarbeten och grundläggning med avseende på ett framtida klimat med ökad nederbörd och risk för erosion. Det finns kända skredhändelser i Indalsälvens dalgång.

SGI anser att nulägesbeskrivning med berörda miljöintressen (kap 4.2 i samrådsunderlaget) bör kompletteras med byggbarhet och geotekniska säkerhetsfrågor som risker för naturolyckor som exempelvis ras och skred.

SGI framför att det inte finns någon information som pekar på särskilda geotekniska eller miljötekniska problem eller risker med de föreslagna åtgärderna, men efterlyser en tydligare bedömning av detta enligt ovan. SGI påpekar också att rivning och flytt av transformatorstationer måste inkludera analys och åtgärd av eventuella markföroreningar.

Svenska kraftnäts kommentarer:

Svenska kraftnät noterar detta och kommer att beakta synpunkterna i arbetet med MKB:n. En geoteknisk undersökning för stationen och vägar kommer ske under hösten 2016. Detta gäller även markundersökning för stolplacering.

2.3 Berörda fastighetsägare och allmänhet

Inga synpunkter har inkommit från berörda fastighetsägare eller allmänheten.

Bilageförteckning

- 1 Samrådsunderlag
- 2 Samrådsinbjudan fastighetsägare
- 3 Samrådsinbjudan remissinstanser
- 4 Sändlista remissinstanser
- 5 Annonsering dagstidningar
- 6 Lista över inkomna yttranden
- 7 Protokoll Samrådsmöten

